

Back to school

Kinderopvang (0 - 6 jaar)

 CED
groep

Als leren je lief is

Tips: hoe start je goed op?

De beperkingen door het Corona-virus worden voor de kinderopvang opgeheven. De kinderen komen weer naar de opvang! Hoe zal het voor de kinderen en voor de pedagogisch medewerkers zijn om na deze bijzondere tijd weer naar de opvang te gaan? Hoe is het thuis verlopen?

Het is een spannende tijd geweest voor de kinderen en hun ouders. Hoe is de thuissituatie geweest? Hoe geven we kinderen ruimte om over hun ervaringen te praten? Hoe starten we het aanbod in de groepen weer op? Op de opvanglocatie zijn hier vast al mooie ideeën over ontstaan. Wij helpen je graag aan meer tips om te gebruiken bij het opstellen van jullie eigen plan voor jouw groep en jullie locatie. De aandachtspunten en tips zijn verdeeld in vier fases:

- 1. Voordat de kinderen komen*
- 2. Als de kinderen gestart zijn*
- 3. Een monitoringsfase*
- 4. De terugblik.*

Back to school - Kinderopvang (0 - 6 jaar)

Fase 1: Voordat de kinderen komen

In deze fase is het belangrijk om de richtlijnen die uitgevaardigd zijn bij het besluit om opvang weer te openen, om te zetten in concrete acties en slimme oplossingen. Neem vooral snel contact op met aangesloten scholen in verband met de VSO en BSO/NSO. Iedere school is vrij om het onderwijs binnen de richtlijnen in te vullen. Dat kunnen gewoon hele dagen zijn, maar ook dagdelen, 'tjidslots', een 4-daagse schoolweek, en alle varianten ertussenin. Het kan zijn dat scholen hun reguliere roosters gaan wijzigen. En dat betekent dat ouders wellicht dagen moeten ruilen, uitbreiden of opzeggen. Het kan bijvoorbeeld zijn dat een VSO-groep te weinig kinderen gaat hebben om een beroepskracht op te zetten. Het kan dus consequenties hebben voor de bedrijfsvoering in je kinderopvang-organisatie.

Je schakelt als kinderopvang terug van 'noodopvang' naar 'helemaal open'. Welke ideeën neem je mee vanuit die periode van noodopvang? Het is belangrijk te bepalen welke informatie je vooraf van de kinderen en ouders wilt hebben. Ook is het goed om in te schatten met wat voor activiteiten je kunt opstarten, met name voor de peuters en kleuters. Denk met het team na over een welkomprogramma.

Tips om informatie vooraf te verzamelen:

- Bel ouders, of gebruik het ouderportaal om persoonlijk contact te maken. Vraag naar ervaringen en naar het beeld wat zij van hun kind hebben, bijvoorbeeld emotioneel.
- Vraag naar het welzijn van de ouders. Wat hebben zij meegemaakt? Kinderen horen en voelen meer dan we soms beseffen. Welke vragen hebben ouders aan de kinderopvang? Worden kinderen nog wel getroost, wordt er nog wel met de baby's geknuffeld?
- Breng interne doorstroming van baby's naar peuters en peuters naar BSO in kaart.
- Voer met ouders van baby's een 10 minuten gesprek/ verkorte intake, telefonisch of via beeldbellen. Plan dit in voordat de baby weer start, zodat er een goede overdracht plaatsvindt.
- Inventariseer bij ouders of zij de eerste week/weken mogelijk beschikbaar kunnen zijn wanneer een aangepast 'wenplan' moet worden ingezet.

Back to school - Kinderopvang (0 - 6 jaar)

Aandachtspunten:

- Hoe organiseer je het 'haal- en brengverkeer'? Gebruik alle deuren.
- Bedenk creatief hoe je het gebouw gebruikt. Overleg buiten de gestelde ruimtes met de GGD.
- Bij nieuwe kinderen van nieuwe klanten: nodig ze uit voor een face-to-face intakegesprek.
- Bij nieuwe kinderen van bestaande klanten (dus huidige ouders van een kind dat al op de opvang zit): voer een online intakegesprek met ouders.
- Wat te doen met 'het afscheidsritueel' van de kinderen die tijdens sluiting 4 jaar zijn geworden en kinderen die de opvang hebben verlaten in verband met verhuizing?
- Kinderen die langer (na hun 4^e verjaardag) in het kinderdagverblijf blijven omdat de school geen nieuwe groepen gaat opstarten.
- Hoe ga je de overdracht doen aan het begin en einde van de dag?
- Hoe is het met de medewerkers? Bespreek eigen twijfels en angsten, maak er goede afspraken over.
- Geef de kinderen de gelegenheid om veel te tekenen en te knutselen.
- Hoe zal de ontvangst zijn op de eerste dag?
- Ga je gefaseerd (aantallen) opstarten: BSO op de dagen dat de kinderen naar school gaan bijvoorbeeld?
- Kun je wenprotocollen invoeren als basis? En individueel afhankelijk maken hoe de doorgroei is?
- Kun je de 'incourante' dagen extra inzetten als je besluit gefaseerd op te gaan vangen?
- Hoe organiseren we gefaseerd buitenspelen?
- Hoe organiseren we gefaseerd brengen?

Back to school - Kinderopvang (0 - 6 jaar)

Voorbeelden:

- Stuur een kaartje naar de kinderen, of breng “op afstand” wat langs, voordat ze weer naar de opvang komen.
- Maak een filmpje van jezelf in de groep en heet ze vast welkom. Laat de kinderen de eventuele nieuwe indeling van de groep, of andere veranderingen, alvast zien.
- Voer online eind- en overgangsgesprekken voor de heropening.
- Doe interne doorstroming met minimaal een groepsgenootje samen, zodat een kind niet alleen naar een nieuwe groep gaat maar met steun. Koppel terug aan de ouders.

Fase 2: Van start gaan

Het idee is om op de opvang een plan te maken. In dat plan staat hoe de opvang de kinderen weer laat wennen en hoe groepsrituelen een ‘andere’ plek kunnen krijgen. Hoe ga je bijvoorbeeld verjaardagen vieren? En is dat zitten in een kring in het kader van 1,5 meter wel een goed idee? Hoe doen we het met eten, nu we niet allemaal tegelijk aan tafel kunnen zitten? Hoe zit het met (VVE) activiteiten?

Aandachtspunten:

- Zet alle afspraken in een schema die voor jouw organisatie makkelijk leesbaar en overzichtelijk is.
- Beperk overdracht bij dreumesen, peuters en kleuters tot het ‘digitale ouderportaal’ en bij bijzonderheden tot telefonisch contact.
- Doe de overdracht naar ouders bij baby’s zoveel mogelijk via het ouderportaal, maar tijdens de wenperiode ook zo nodig telefonisch.
- Hoe gaat het met de medewerkers, hun twijfels en angsten?
- Wil je welbevinden en betrokkenheid meten? Doe snel na de start een nulmeting en maak daar een plan van aanpak op.
- Stel een checklist hygiëne op (handen desinfecteren bij binnenkomst, speelgoed extra wassen of schoonmaken, beddengoed dagelijks wassen etc.).

Back to school - Kinderopvang (0 - 6 jaar)

Pedagogische tips:

- Maak gebruik van een welkomprogramma. Hierdoor kan je gericht inzetten op het groepsmanagement (routines, regels en rituelen herhalen).
- Kleuters in de BSO: ga na of er weer opnieuw geoefend moet worden met zelfstandig werken: thuis hebben kinderen wellicht sneller aandacht gekregen dan in een groep, dus het kan verstandig zijn om uitgestelde aandacht weer te oefenen.
- BSO kinderen zullen ook moeten wennen aan een halve groep op school. Hoe beleven ze dat? En de mix school-thuis-BSO is ook weer heel anders dan de afgelopen tijd alleen thuis.
- Zorg voor veel afwisseling van inspanning en ontspanning op de dag.
- Groepsvorming is belangrijk in deze tijd van terugkeer naar de opvang. Neem hier uitgebreid de tijd voor. Voor de peuters kan Blok 1 van het programma De Vreedzame Peuters (We horen bij elkaar) worden gebruikt voor groepsvorming en een positief sociaal klimaat.
- Het welbevinden van de kinderen, de relatie met elkaar en met jou als pedagogisch medewerker zijn de eerste doelen.
- Plan de dag/middag niet te vol. Houd dagelijks bewust tijd over, zodat onverwachte gesprekje's en andere spontane activiteiten de ruimte kunnen krijgen.

Back to school - Kinderopvang (0 - 6 jaar)

Tips voor het aanbod:

- Laat de kinderen veel spelen. Dat geeft jou als pedagogisch medewerker de kans om te observeren en mee te spelen.
- Ga zoveel mogelijk 'gewoon' aan de slag. Kinderen hebben behoefte aan de structuur en vinden het fijn als het normaal is, al kan het verstandig zijn om de eerste tijd de kinderen écht zelf te laten kiezen waarmee ze willen spelen. Dus veel tijd in de hoeken en voor kleine groepsactiviteiten en nog minder grote groepsactiviteiten.
- Koppel sociaal-emotionele ontwikkeling aan dagelijkse routine. Gericht werken aan sociaal-emotionele ontwikkeling met peuters kan bijvoorbeeld met het programma de Vreedzame peuters: Blok 4. In dit blok gaat het over gevoelens ('We hebben hart voor elkaar').

Voorbeelden:

- Geef gericht aandacht aan de sociaal-emotionele ontwikkeling, door veel mogelijkheid tot rollenspel te bieden.
- Kies een thema dat klein is en dicht bij de kinderen ligt en combineer dit met een welkomsthema. Themasuggesties kunnen zijn 'ziek en gezond', 'ziekenhuis' of een thema als 'familie' - of juist niet. Het kan ook heel goed mogelijk zijn dat de kinderen een heel ander thema interessanter vinden. Een water-thema daagt veel uit tot handelen en geeft mogelijkheden tot veel buitenspel. Kijk en luister dus goed naar wat de kinderen boeit.
- Kan er een themahoek komen die ingericht is zoals een thuiswerkplek, bijvoorbeeld met laptops op tafel? Met name voor oudere dreumesen, peuters en kleuters interessant, herkenbaar en fijn, voor de verwerking van ervaringen, om rollenspellen te kunnen spelen.

Fase 3: Monitoren

Het doel van het monitoren is om regelmatig te onderzoeken hoe het met alle kinderen en de pedagogisch medewerkers gaat. Hoe staat het met hun welzijn en hoe scheppen we als kinderopvang weer een veilig en pedagogisch duidelijk klimaat? Hoe staat het met onze sociale normen, de regels en afspraken van de kinderen? Waar geven we kinderen weer een stem en hoe bevorderen we hun actieve participatie?

Aandachtpunten:

- Hoe gaat het met de medewerkers, hun twijfels en angsten? Houden ze zich aan de gemaakte afspraken? Wat lukt wel, wat niet?
- Plan tienminutengesprekken/uitgestelde overdracht met ouders in.
- Wil je welbevinden en betrokkenheid meten? Doe dit snel na de start als nulmeting en maak daar een plan van aanpak op.
- De aandacht zal eerst uitgaan naar het welbevinden van de kinderen, de relatie met elkaar en met jou als pedagogisch medewerker. Natuurlijk kun je dan ook weer je cyclische werkwijze oppakken (observeren, reflecteren, stimuleren), ook al is dat misschien dan eerst en vooral gericht op de basiskenmerken, zelfbeeld, de relatie met jou en met andere kinderen.

Fase 4: Terugblik op het thuisverblijf: leerpunten

Het doel hiervan is om met kinderen en ouders als opvang te bekijken waar de 'ouderparticipatie' een welkome aanvulling kan zijn in de brede ontwikkeling van het kind. Wellicht hebben ouders meer interesse gekregen in ontwikkelingstimulerende activiteiten en zijn ze bereid en gemotiveerd hier op door te pakken?

Aandachtspunten:

- Voldoende zorg voor medewerkers?
- Vervolgaanbod ontwikkelen voor ouders?

Wat ging goed en wat willen we vasthouden?

Van VE-programma's is bijvoorbeeld bekend dat deze het meest effectief zijn als er ook thuisopdrachten worden gedaan. Wat neem je hiervan mee uit deze tijd? Wat werkte goed? Vraag de ouders wat fijne goede opdrachten waren en waarom.